

Finansdepartementet
v/Skattelovavdelingen
Postboks 8008 DEP
0030 Oslo

27. februar 2015

Høring – overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten - merknader fra Skatteetatens Juristforening

Det vises til brev av 1. desember 2014 der forslag om overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten er sendt på høring. Skatteetatens Juristforening (SJ) vil med dette gi kommentarer til forslaget. SJ representerer juristene som arbeider i Skatteetaten og er en forening under Norges Juristforbund.

Vi vil innledningsvis komme med noen generelle kommentarer til forslaget. Deretter vil vi kommentere forhold vi mener er vesentlige i forhold til forslag til konkrete endringer og forslag til oppgaveløsning.

Generelle betraktninger

SJ mener at det er fornuftig å overføre skatteoppkreverfunksjonen fra kommunene til staten. Forholdet har flere ganger tidligere vært utredet. Vi mener tiden nå er kommet for å gjennomføre en overføring.

Et moment i denne sammenheng er hensynet til bedre ressursutnyttelse av det offentliges midler ved at ressursbruken kan reduseres vesentlig dersom skatteoppkreverfunksjonen blir overført til staten. En vil oppnå forenklinger for det offentlige, skattytere og arbeidsgivere ved at de får en etat å forholde seg til vedrørende alt som gjelder skatter og avgifter. Innkreving, betaling og rapportering kan samordnes slik at alle krav sees under ett, og kostnader og administrasjon for næringslivet vil derfor reduseres.

Arbeidsgiverkontrollen og skatteinnkrevingen har et tosidig perspektiv; å sikre riktig innrapportering og betaling av skatt og avgift til det offentlige og sørge for like konkurransevilkår for de næringsdrivende. Selv om det foreligger samarbeidsordninger innenfor kontroll og innkreving mellom skatteoppkrevere i dag er det en kjensgjerning at ordningene er sårbare og basert på frivillighet. De er i tillegg avhengig av den enkelte kommunes økonomi.

En oppnår bedre rettsikkerhet og likebehandling ved at det blir større og mer kompetente fagmiljøer som behandler alle saker. Allerede i dag tilstreber man likebehandling ved sterk styring av kontroll og innkrevlingsløp fra sentrale myndigheter. Allikevel er erfaringen at det kan utvikle seg forskjellig praksis og behandling avhengig av hvilken kommune som har ansvar for innkreving og kontroll.

Dagens samfunn og elektroniske tjenester har redusert behovet for personlig kontakt og er ikke lenger et viktig moment for å beholde en kommunal organisering av oppgaven. Kontakt gjennom telefon, e-post og andre elektroniske løsninger er i stor grad blitt den normale måten å forholde seg til myndigheter og bedrifter i dag.

Vår oppfatning er at utviklingen på IT-siden medfører at behovet for fysisk oppmøte hos skatteoppkreveren er mindre og at brukerne er mer opptatt av tilgjengelighet. Helst skal de offentlige tjenestene være tilgjengelige på telefon og elektronisk tilnærmet 24 timer i døgnet 7 dager i uken. Ved å samle tjenestene i Skatteetaten har man i større grad ressurser og kompetanse til å utvikle disse tjenestene og knytte dem til Skatteopplysningen.

Forslaget om å legge ned de regionale skatteutvalgene.

SJ støtter forslaget om å legge ned de regionale skatteutvalgene og etablere en ren forvaltningsmessig behandling også av søknader om lempning av hensyn til skyldneren. Vi mener det vil styrke borgernes rettsikkerhet ved at det etableres en administrativ klageadgang også for de saker der skatteutvalgenes vedtak frem til nå ikke har kunnet påklages.

En positiv konsekvens ved å endre ordningen er at det etter all sannsynlighet vil føre til kortere saksbehandlingstid siden all saksbehandling skjer i en instans. I dag skal søknaden fremmes for skatteoppkreveren som saksbehandler søknaden og sender innstilling til skattekontoret. Skattekontoret forbereder så saken for skatteutvalget som treffer vedtak dersom beløpet er under kr 200.000. Er beløpet over kr 200.000 gir skatteutvalget innstilling og vedtak treffes av skattekontoret. I de tilfeller der skattekontoret er vedtaksinstans vil det være klageadgang på vedtaket, noe som ikke er tilfellet der skatteutvalget treffer vedtak.

Beregning av ressursbehov.

SJ er usikre på om de modeller som er brukt for beregning av ressursbehov er tilstrekkelig begrunnet og i tråd med det som er nødvendig for å løse oppgavene. Vi mener ressursestimatet kan virke i underkant av det som trenges for å løse oppgavene på en god måte. SJ er opptatt av at det ikke må hentes ut en forventet gevinst for tidlig, og før den nye organisasjonen og oppgaveløsningen har blitt veletablert og velfungerende.

Arbeidsgiverkontroll:

For arbeidsgiverkontrollen er det lagt til grunn en beregning pr arbeidsgiver over en viss størrelse. Det er ikke tatt hensyn til at det er stor variasjon i antall ansatte også utover det gitte tall. Dette strider mot de normale måtene å beregne ressurser for å løse andre oppgaver i Skatteetaten. Hvis bedriften har et stort antall ansatte vil det naturlig måtte brukes mer ressurser på å gjennomføre en arbeidsgiverkontroll.

Innkrevning:

For innkrevingsarbeidet er det brukt et ens måltall for ressurser som må brukes for å kreve inn kravene over hele landet. All erfaring og statistikk viser at det må brukes mere tvangstiltak og at det

går lengre tid før kravene er gjort opp jo lenger nord i landet vi beveger oss. Særlig for region nord vil en slik måte å beregne ressursbehovet på slå negativ ut i forhold til oppgaveløsningen.

Organisering av arbeidsgiverkontrollen.

I en mer globalisert og digitalisert verden der næringslivet er stadig mindre stedsavhengige må vi motvirke at næringsdrivende som ønsker å drive i grenseland kan velge å etablere seg i kommuner med fraværende eller minimal arbeidsgiverkontroll. En samlet statlig arbeidsgiverkontroll vil kunne motvirke dette.

Forslaget om å kunne reanvende kompetanse både fra skattekontorene og skatteoppkreverne for å løse oppgaven er etter vårt syn fornuftig. At arbeidsgiverkontrollgruppene samlokaliseres med allerede eksisterende kontrollmiljøer i skatteetaten er fornuftig. Det legges med det til rette for god samhandling og samordning av ressurser for god total oppgaveløsning innenfor kontrollområdet som helhet.

Vi mener det er riktig at det etableres egne grupper som har arbeidsgiverkontroll som spesialisert oppgave og at ikke ressursene smuldrer hen ved integrering av ansatte inn i øvrige kontrollgrupper i Skatteetaten.

Det er imidlertid noen momenter som krever ytterligere klargjøring og begrunnelse etter vårt syn.

Spesielt i forhold til Skatt øst.

Forslaget legger opp til en reduksjon av ressurser på kontrollområdet innenfor Skatt øst sitt geografiske område. En er usikker på om det er en riktig vurdering. Usikkerheten baserer seg på erfaringer innenfor kontrollområdet der betydelig del av det som kan beskrives som arbeidsmarkeds kriminalitet skjer i regionens nedslagsfelt. Det er også her de fleste og største arbeidsgiverne befinner seg. At kontrollressursene blir redusert innenfor regionen stiller vi spørsmålsteget ved.

Forslagets punkt 4.2.5 kan leses som om skatteetatens to arbeidsgiverkontrollgrupper i Oslo planlegges splittet opp og de ansatte fordelt ut på alle de lokasjoner det skal etableres kontrollgrupper. Vårt syn er at dette vil være svært uheldig og stride mot intensjonen om større fagmiljøer og spesialisert kompetanse.

Miljøene i Oslo er i dag svært spesialiserte og har svært høy kompetanse på området arbeidsgiverkontroll. Dersom gruppene splittes opp vil det etter SJ sin oppfatning måtte føre til risiko for tap av kompetanse både ved at miljøene blir mindre og at en risikerer at kompetansepersoner ikke er villige til å flytte med oppgavene. Vi mener derfor at det er viktig at de eksisterende grupper som behandler rapporter fra skatteoppkreverne i dag videreføres med arbeidsgiverkontroll som oppgave og forsterkes med ressurser fra skatteoppkreversiden for å oppnå en best mulig oppgaveløsning i tiden fremover.

Vedtakskompetanse.

SJ er bekymret for at det etter forslaget blir svært mange grupper som skal fatte vedtak i saker som gjelder arbeidsgiverkontroll. Bare i Skatt øst blir det dobbelt så mange miljøer som skal fatte vedtak

som det er i hele landet i dag. I dette ligger en risiko for ulik behandling av arbeidsgiverne avhengig av geografisk plassering.

Organisering av skatteinnkrevingen.

SJ mener det er riktig å samlokalisere skatteinnkrevingen overfor næringsdrivende med de miljøer i Skatteetaten som innkrever merverdiavgift i dag.

Forslaget om overføring av oppgaver fra Toll til Skatteetaten vil medføre at også krav som tidligere har blitt innkrevet av tollvesenet skal innkreves av skatteetaten.

Dette vil ha som konsekvens en samordning av alle utestående krav overfor næringsdrivende og at de kun får en kreditor å forholde seg til. Allerede i dag er det en del samordning på området ved at det ofte fremmes konkursbegjæringer fra Skatteetaten der også skatteoppkrevernes krav tas med. Det er gode erfaringer og innkreivingsresultater ved slik samordning.

SJ mener regionene er så forskjellige i størrelse og organisering at regionene bør gis frihet til å velge organisering av arbeidet. For noen regioner er det sikkert hensiktsmessig med adskilte miljøer som samordner innkreivingsoppgavene, mens for andre kan det være hensiktsmessig å samordne ved at all innkreiving på begge områder løses under ett i samme gruppe eller grupper.

Omstillingskostnader

Skatteetaten står ovenfor flere omstillinger i tiden fremover. SJ mener at det er viktig at det følger med tilstrekkelige økonomiske midler til å gjennomføre disse omstillingene.

SJ mener også at det er viktig at man bruker gode omstillingstiltak for å ta vare på de medarbeiderne som blir berørt, både i kommunene og i Skatteetaten.

Med vennlig hilsen

Vibeke Aasen Eriksrud
leder i Skatteetatens Juristforening

Kopi: Norges Juristforbund
Skattedirektoratet
Skatteetatens Landsforbund
Skatterevisorforeningen
NTL Skatt